

Årsmelding

for Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen, Museumssentret Ramsmoen 2002

Styret har i 2002 bestått av:

Astrid Skaug, Tynset, leder, Ola Rye, Tolga, nestleder, Ola Jonsmoen, Alvdal, Bill Joar Vasskog, Folldal, Odd S. Grindal, Rendalen og Torgeir Rennemo fra de ansatte.

Vararepresentanter har vært Anne Berit Sveen, Folldal, Kåre Bakosgjelten, Os, Kari Indseth, Tynset og Rachel Haarseth fra de ansatte.

Valgkomité: Stein Kaasin og Ole Bjørn Salvesen.

Årsmøtet ble holdt på Ramsmoen 11. mars med ordinære årsmøte saker og valg.

Helga Reidun Bergebakken og Per Hvamstad orienterte om utstillingsprosjekt med hovedvekt på den nye faste utstillingen, arbeidsplan 2002 og rapport om konsolideringsarbeidet.

Det er holdt 3 styremøter med budsjett, økonomi, museumsreformen/- konsolideringen og lokale forhandlinger som viktigste saker.

Personale

Faste stillinger

Museumsbestyrer konservator: Per Hvamstad, hel stilling. (1976)

Museumsarbeider, foto, utstilling, data: Rachel Haarseth, 60 % stilling. (1986)

Museumsarbeider, registrering, data, formidling, utstilling: Helga Reidun Bergebakken Nesset, 60 % stilling. (1988)

Museumshandverker: Torgeir Rennemo, hel stilling, fra 1. oktober 2001, også ansvar for sikringstiltak.

Sivilarbeidere

Amund Haugen Steinbakken, fra jan.
Håvard Sand Semmingsen, fra april.

Anna hjelp

Haarseth og Begebakken har arbeidet utover 60 % stillingene.

Arild Alander, Folldal, arkivar 10% stilling (2 dager pr mnd).

Åge Kjenstad, Os, kontor, vedlikehold 3 mnd, sysselsettingsmidler.

Per Sv. Lysgård, Tolga, restaureringsprosjekt 3 mnd.

Per Wolen, Tolga, restaureringsprosjekt.

Maren Ingeborg Hvamstad ca 1 mnd i Turistinformasjonen.

Det er journalført 210 utgående og 250 inngående brev. Museet er medlem av Handel og Servicenæringens hovedorganisasjon.

Økonomien i 2002

Det totale bidraget over Tilskuddsordningen for halvoffentlige museer nå 1.380.000,- kr. Av dette deles ut kroner 105.000,- til lokalmusea.

Fylkeskommunen har også ytt kompensasjon for økte pensjonsutgifter.

Tilskuddet fra kommunene er på kr 12 pr innbygger.

Andre bidrag har vi mottatt fra Norsk Kulturråd, Hedmark Fylkeskommune, Fylkesmannen i Hedmark

Landbruksavdelinga og noen mindre gaver.

Regnskapet er gjort opp med et negativt årsresultat – et overforbruk på kr 97.727,-. Egeninntekter viser en viss økning, men fremdeles er tilbuda på Ramsmoen fort lite brukt.

Forholdet til lokalmusea

Det er god kontakt med lokalmusea. Arbeidet med å skaffe oss gode oversikter har fort-

satt, med dataregistrering av gjenstander, bi-stått med registrering. Det har også vært fokus på sikringstiltak.

Samtlige museer er besøkt flere ganger, det er laget skisse til prioritering av vedlikeholdsoppgaver, i første rekke hus, en liknende gjennomgang for gjenstander er på gang. Det er en felles utfordring å sikre bedre magasin/lagerkapasitet, mange gjenstander er lagret utilfredsstillende, i bl. a. hus som egentlig skulle vises fram. Det arbeides med å finne plass til et felles magasin for større gjenstander. Bevaringsavdelingen ved Vigdis Vingelsgaard har igang et arbeid med magasin situasjonen ved Tynset Bygdemuseum og Museumssentret Ramsmoen.

Det er gjennomført brannøvelse på Ramsmoen og utarbeidet forslag til forbedret brannsikring med brannslanger ved Tynset Bygdemuseum og Ramsmoen.

Utviklingsprosjekt

Mye arbeid er lagt ned i drøftingene av framtidig museumsstruktur i Hedmark og Nord-Østerdalen, oppfølging av st. meld nr 22, Kjelder til kunnskap og oppleving, den såkalte ABM-meldinga. Forutsetningen for å få midler er at det i alle fall opprettes et felles driftsselskap og styre med ansvar for forvaltning og drift. Arbeidsgruppa bestående av Jorunn Gunnestad, Folldal, Øistein Buraaas, Os, Svein Borkhus, Alvdal/Regionrådet for Fjellregionen, Åge Kristoffersen, Stiftelsen Folldal Gruver, Kirvil Haukelid, Hedmark Fylkeskommune og Per Hvamstad har utarbeidet plan for en ny museumsinstitusjon: Stiftelsen Nord-østerdalsmuseet, som tar over driftsansvar for alle lokale museer i NØ. Det forutsettes at kommunene øker sine bidrag fra 12 til 25 kr innbygger. Det er også kontakt med Stiftelsen Folldal Gruver og Aukrustsenteret A/S for nærmere samarbeid på museumsfeltet. Planen er drøftet med kommunene ved ordførere og kultursjefer, dessuten Norsk

Museumsutvikling.

I denne prosessen har det vært møter med de berørte parter: museer, kommuner ved ordførere og kultursjefer, Hedmark Fylkeskommune politikere og administrasjon, Norsk Museumsutvikling (nå ABM-Utvikling).

Planen for Nordøsterdalsmuseet er nå sendt til behandling i kommunene og musea.

Restaureringsprosjekt

Musea i Nord-Østerdalen omfatter 133 hus, flere av disse trenger til restaurering, det er satt opp ei såkalt A-liste med de mest verdifulle husa og der behovet for tiltak er størst. Fra den er i 2001 Husantunet plukket ut med

– sommerstua

Sommerstua fått nytt torvtak med never i stedet for Platon, dessuten er deler av golvet og nødvendige golvåser skiftet. Vinduer er restaurert. En del av neveren skaffet vi lokalt, ellers fra Materialbanken på Røros og tilslutt fra Nord-Sverige/Russland.

I tillegg er det utført mindre arbeid, skiftet ringved og begynt på smia.

Andre prosjekt

Med innleid hjelp, sivilarbeidere og museumshandverkeren er det også utført andre prosjekt

- Pelsdyrsamlinga, Museumsparken, Tynset
- Rambeck / Granengstua på Kvikne
- Holøyen skole, Tolga
- Diktarstua på Egg, Folldal
- Formidlingshus på Lovise Hytte, Alvdal
- Skigard Oddentunet, Os
- Skigard med mer Dølmotunet, Tolga
- Diverse Vingelen Kirke- og skolemuseum, Vingelen
- Folldal Bygdetun, Folldal

Gjenstander

Museumssentret har fått gjenstander fra: Jostein Haugseth, Rendalen, Olaug

Gulmoen, Tynset, Eldrid Kjernmoen, Alvdal, Ola Jonsmoen, Alvdal, Hågen Brænd, Rendalen, Aksel Hansson, Tynset, Kirsten Olsen, Tynset, Bjørn Norbye, Tynset, Inger Lise Fiskvik Bakken, Tynset, Anne Mali Strøms-eng Sjetne, Skedsmokorset, Berit Halsen, Oslo.

Anslagsvis 100 gjenstander. Det er i 2001 registrert 91 gjenstander.

Dessuten materialer/stein fra Halvor Hektoen og Per H. K. Hansæl.

Arkiv

Med ekstra hjelp har vi satt i gang registrering og opprydding i arkivet. Arkivet består nå av 69 ordnede arkiv.

Fotobevaring

Samlinga med gamle bilder fikk en stor og verdifull tilvekst i 2002 med anslagsvis 25000 negativer gitt av journalistene Dagfinn Nyeggen og Per Magne Grue med bilder fra 1950 til 2000.

Avfotografering av gamle bilder i privat eie har foregått som tidligere, men i mindre omfang. Det er avfotografert 151 (283) bilder

- Rendalen 0
- Folldal 10
- Tynset 82
- Alvdal 44
- Tolga 11
- Os 4

Samlet avfotograferte bilder og gamle negativer er nå ca 66000.

Nyopptak har økt med 522, nå totalt 34146.

Lysbildearkivet har økt med 795 bilder, nå totalt 24812.

Fotosamlinga består av ca. 125000 bilder.

Dataregistrering

Databehandling av dokumentasjonene pågår for fullt.

Bærbar PC med registreingsprogram er tatt i bruk, dette vil lette registreringsarbeid

det ute på lokalmusea.

13685 gjenstander er nå lagt inn på data.

Dagfinn Nyeggens bilder, 689, er lagt inn på data, en god del av Grues. Dessuten blir nå alle bilder som avfotograferes scannet og lagt inn på data med én gang. De arbeides også systematisk for å komme etter med databehandling. Til sammen 23100 er nå innlagt på data med søkermuligheter.

Arbeid med bygningsvernsaker

Uttalelse og kommentar i forbindelse med riving, restaurering, særlig når det gjelder søknad om midler fra Fylkesmannens Landbruksavdeling Svært mange saker, bare et fåtall av disse blir befart, tatt kontakt.

Alvdal: Blostrupmoen, Bergebakken, Nerli, Sagbekken.

Tolga: Flaten, Haugen, Hagen, Holøyen skole.

Os: Utistuen, div. hus i Os sentrum.

Tynset: Graneng Rambechstua på Kvikne, Vollan iNARDO, Stubsjøen skole, Neby Bortistuen, Orkelbogen, Haugsvangen, Stovvangen Fåset.

Folldal: Lonasetra.

Rendalen: Balstadsveien, Gammelvegen Hanestad - Ø. Rendal, Eggen.

Muset har tatt på seg oppdrag fra Hedmark Fylkeskommune, kulturvern-avdelingen.

Utstillingsarbeid

Ny hovedutstilling Stil og stoff – moter i Nord-Østerdalen gjennom mer enn 250 år, ble åpnet til sesongen.

Mjølke og mjølkeprodukter, ei samling gjenstander er plassert i fjøset.

Fjellenes år 2002 – våre fjell var årets sommerutstilling

Unni Lise Jonsmoen: Fantasien ut av skapet.

Juleutstilling, handverk, husflid, bakst.

Foredragskvelder, seminar

Søndagskveld på Ramsmoen:

Ola Jonsmoen/Marit H. Tronsvang, 150 års jubileum for En Fjeldbygd og Nicolai Ramm Østgaard.

Hans Jacob Tronshaug: Orgler i Nord-Østerdalen.

Kjersti Prestkvern: Drakthistorie.

Ragnar Pedersen.: Hannah Winsnes, mer enn kokebokforfatter.

Seminar og kveldsarrangement om bygningsvern, STILK midler 24/1.

Seminar og kveldsarrangement om kultur og reiseliv 14/3.

Vandreseminar om bygningsvern
Tollefsa i Vingelen knyttet til utfordringen med å ta vare på store bevaringsverdige ut-
hus. Med støtte fra Fylkesmannen i Hed-
mark Landbruksavdelingen.

Slektshistorie på Tynset og i Nord-Østerdalen ved Ole Nygaard.

Møte med folkebiblioteka i Nord-Østerdalen med tanke på fellesprosjekt, arkivalia, lokalhistorisk litteratur.

Utstillingsåpning

Ny fast utstilling Stil og stoff.

Fantasien ut av skapet. Dekor Unni Lise Jonsmoen, snekker Trygve Nesset.

Utstillingsåpning med kåseri av Ola Jonsmoen.

Samarbeid med skolene

Kontakten med skolene er styrket.

Det er opprettet hospitantavtale med Tynset Ungdomsskole og Per T. Hornseth har vært utplassert ved Museumssentret Ramsmoen ei uke.

Utstillingene på Ramsmoen har vært mye brukt, dessuten omvisning i Museumsparken og bistått på Husan-tunet med plantefarging, drøftet utmarksavdeling ved Dalsbygda skole.

Turistinformasjonen

Turistinformasjon er nå tilgjengelig hele året, spesiell bemanning i sommermånedene, med åpent hver dag. Vinterhalvåret pr telefon. I løpet av sommersesongen – juni/aug – har det vært 897 bokførte besøk og 146 telefoner.

Opplysningsvirksomhet

Per Hvamstad har bidratt:

- åpning av diktarstua på Egg
- Garborgdagane i Museumsparken
- Gruvedrift i Fjellregionen
- Verksdagene på Lesja
- RørosMartnan og Nord-Østerdalen
- Tylldalen Bondelag
- Seterutflukt Tynset og Tylldalen
- Follidal Bondekvinnelag
- Fotobevaringskonferanse Trondheim: Lokale pressearkiv

Helga Reidun Bergebakken Nesset har bidratt:

- omvisning/orienteringer om utstillingen Stil og stoff

Artikler

Helga Reidun Bergebakken Nesset:

Stil og stoff – moter gjennom meir enn 250 år. Årbok for Nord-Østerdalen 2002.

Rachel Haarseth:

Fjellenes år – Våre fjell. Årbok for Nord-Østerdalen 2002

Per Hvamstad:

Bygdemalere, Lokale pressearkiv. Årbok for Nord-Østerdalen 2002

Besøksstall/Arrangement

Aktiviteten har vært stor i 2002:

4 Søndagskvelder på Ramsmoen, 3 andre kveldsmøter, 3 seminar, 4 utstillingsåpninger.

Samlet besøkstall er 1850 (1700) med 897 i utst/turistinformatjon i løpet av sommeren, 500 skoleelever, resten på arrangement ellers i året.

Utleie

Utleieavtale med Østerdal Ungdoms-lag Bunadrådet, utleie av lokaler både i Stallen og Fjøset til organisasjoner og privatpersoner.

Årbok for Nord-Østerdalen 2001

Årbok for Nord-Østerdalen 2002 var ferdig fra trykkeriet i slutten av november, opplag 1200.

Bidragstyttere var Sigmund Faret, Hans P. Schjønsby, Viggo Stuedal, Jon J. Meli, Rachel Haarseth, Sølvi Sogner, Idar Tollan, Ola Jonsmoen, Gunnar Eriksen, Trygve Nesset, Jorun Gunne-stad, Ole Nygaard, Egil Simensen, Kirsti Jordet, Helga Reidun Bergebak-ken Nesset og Per Hvamstad.

Det lykkes oss ikke å få inn så mange annonser som forventet, men 13 gode støtte-spillere reagerte positivt på henvendelsen.

Publikasjoner

Ramsmoposten nr 1 2002 med sommerin-formatjon i opplag på 2000 utgitt og spredd til sesongen.

Brosjyra Vern om de gamle ting i samarbeid med Alvdal Bygdekvinne-lag og Bevaringsavdelingen gitt ut i to opplag à 1000, med støtte fra Spare-banken Hedmark og Bevarings-avdelingen.

Samarbeid og deltaking, kurs, verv *Per Hvamstad*

- har vært leder i Musea i Hedmark, til årsmøtet i mars
- styremedlem i Skandinavisk Museums-forbund
- deltatt i arbeidet med Stiftelsen Bortistuen Neby og iNARDO/Vollan
- besøkt Rørosmuseet, Musea i Nord-Gudbrandsdalen
- Desentralisering av kulturminnevernet

i Trondheim

- Seminar i Hedmark Reiseliv
- Litterære museer Aasentunet
- ICR konferanse i Kroatia
- Fagforum med musea i Oppland Hedmarksmuseet om Museums-organisering

Helga Reidun Bergebakken Nesset/ Rachel Haarseth

- varamedlem til styret i Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen

Torgeir Rennemo

- styremedlem i Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen
- bygningsvernkurs på Røros

Sluttkommentar

2002 har vært et aktivt og positivt år for Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret Ramsmoen, til tross for negativt årsregnskap. Museumshandverkeren har kommet godt i gang med vedlikeholdsoppgaver, det har vært god tilgang på sivilarbeidere. Det er laget flere nye og interessante utstillinger og forholdet til skolene er styrket. Samarbeidet med kommunene og Hedmark Fylkeskommune har fungert bra.

Det er lagt ned mye arbeid i forslag til ny organisasjonsplan, en plan som bør danne grunnlaget for videre utvikling og vekst med mulighet til å løse uløste oppgaver. Av regnskapet ser en også at oppgavene ikke er i samsvar med ressursene.

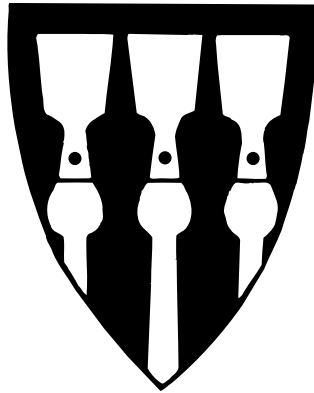
Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret Ramsmoen forurensrer ikke det ytre miljøet og har et godt arbeidsmiljø. Blant de fast ansatte er det ubetydelig med sjukefravær.

Gjennom offentlige tilskuddsordninger er drifta for 2003 og de kommende år sikret et visst grunnlag.

Tynset, 17. februar 2003

Musea i Nord-Østerdalen

Styret og dagligleder

**HEDMARK
FYLKESKOMMUNE**

støtter formidling
av fylkets
kulturtradisjon.

RENDALEN
KOMMUNE

RENDALEN
BYGDEMUSEUM KF

Tolga Os Sparebank

Tynset, tlf. 62 48 33 00 - Tolga, tlf. 62 49 61 00 - Os, tlf. 62 49 92 00

*Når hver
krone teller ...*

**Nord-Østerdal
Kraftlag**

– verket som eies av abonnentene –

**Din lokale
leverandør av
trykksaker,**

**med kort leveringstid
og til fornuftige priser!**

**AR SMITH
GRAFISK**
REKLAME- & MARKEDSAVDELING I ARBEIDETS RETT

Brugt. 5, 2500 Tynset
Tlf. 62 48 48 67 (Helge)
E-post: helge@retten.no
Tlf. 62 48 48 66 (Per Roar)
E-post: per.roar@retten.no
Fax 62 48 48 60

Tynset FOTO AS
Fotografene Skjøtskift

PARKVEIEN 3, 2501 TYNSET - TLF. 62 48 00 22

Folldal Innkjøpslag BA

Telefon 62 49 00 20 - Fax 62 49 03 99
Åpningstider: Man-fre 9-16. Lør 10-13

**KRAFTFÔR - TILSKUDDSFÔR
LABB HUNDEFÔR - SÅVARE
GJØDSEL - ALT I ENSILERING**

Arbeidsklær - Arbeidssko
Støvler - Hansker
Blanding av maling og beis

Prosjektering av nybygg

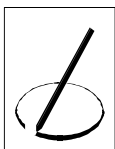
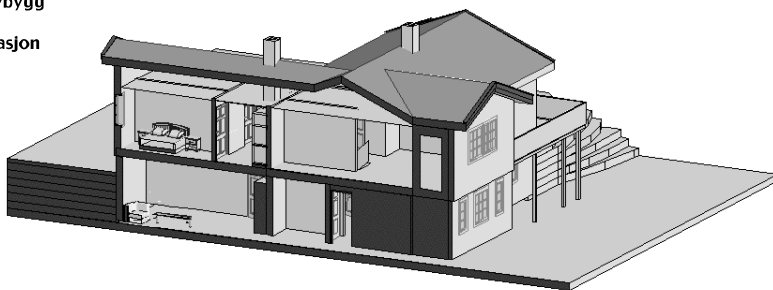
Bygningsadministrasjon

Restaurering

Planarbeid

Stedsutvikling

Interiørarkitektur

Arkitektene Berg og Østvang AS

Pb. 55, 2550 Os i Østerdalen – tlf. 62 47 00 50 – fax 62 47 00 51 – www.arkitektene.no

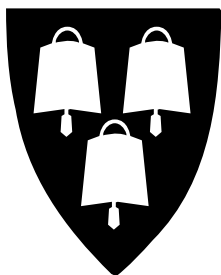
TYNSET

KONTORSERVICE AS

Tomtegata 3, 2500 Tynset
Tlf. 62 48 29 10 - Fax 62 48 29 09

Tine Meieriet Øst BA, Tolga

OS KOMMUNE

tar kulturen på alvor og
støtter utgivelsen av
Årbok for Nord-Østerdalen.

Finansiering, sparing og forsikring

Nordea

2500 Tynset

STORSTEIGEN VIDEREGÅENDE SKOLE

2560 Alvdal - Tlf. 62 48 94 40 - Fax 62 48 94 41
www.storsteigen.vgs.no E-post: post@storsteigen.vgs.no

Grunnkurs Naturbruk: Allsidig landbruk og Vektlegging på hest

Videregående Kurs I – Landbruk og Naturforvaltning:

Allsidig landbruk og Vektlegging på hest

Videregående Kurs II: Allsidig landbruk (agronom) og Naturforvaltning (studiekomp.)

Det arbeides ogs med kunne tilby modulbasert agronomutdanneelse for voksne.

as MalmLaft

2560 ALVDAL. TLF. 62 48 78 88
TELEFAX 62 48 78 30. MOBIL 94 36 97 93

Nord Østerdal

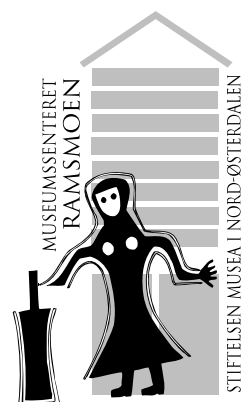
ELEKTRO SERVICE AS

2500 Tynset
62 48 39 30

2560 Alvdal
62 48 82 30

2550 Os i Ø.
62 49 76 30

*Musea i Nord-Østerdalen
Museumssentret Ramsmoen
ønsker alle samarbeidspartnere
god jul, godt nyttår og takk for støtte
til Årbok for Nord-Østerdalen.*

Sparebanken
HEDMARK

Tynset Bokhandel A/S

Tunbygget, 2500 Tynset. Tlf. 62 48 00 38. E-post: tynsetbok@fribokhandel.no